

Esimeses voorus esitati kümme taotlust

14. - 18. märtsil olid avatud kolm taotlusvoor - turismi infrastruktuuri arendamine, turismiatraktsioonide arendamine ning mikroettevõtlike arendamine -, kuhu laekus kümme taotlust. Vaid turismiatraktsioonide arendamise meestmes oli taotlusi suurema summa eest kui jagada on.

Turismi infrastruktuuri arendamise meetmesse esitati kaks projekti. Üks nendest MTÜ Maakultuuri Arendamise Ühingult ning teine MTÜ Maidla Mõisa Arenduselt. Turismiatraktsiooni arendamise meetmesse esitasid projektid OÜ Mereoja Kämping, MTÜ Rägavere Valla Huviklubi, OÜ Metsiku Piisoni Saloon ning MTÜ Maidla Mõisa Arendus. Mikroettevõtete arendamist soovivad OÜ Aero Grupp, OÜ Erra Agro, OÜ Puhas Maja ja FIE Peeper Tapner.

selgitas Virumaa koostöökogu tegevjuht Aili Ilves, kelle sõnul ei muutu see ka siis, kui mõni projektidest peaks toetuseta jääma ning summa, mis jagamata jääb, suureneb.

Turismi infrastruktuuri meetme kahest projektist üks on jätkuprojekt eelmisele aastale, kui Maidla Mõisa Arendus sai oma infokeskuse väljaehitamiseks taotletud summast vaid pool - klausliga, et nende projekti rahastatakse võimaluse korral ka sellel aastal.

Turismiatraktsioonide arendamise meede on ainus, kus taotlusi on rohkem kui selleks ette nähtud raha. Vahe on üle 27 000 euro ning on selge, et kõik projektid toetust ei saa.

Millised projektid esimesest taotlusvoorust toetust saavad, selgub 10. aprillil. 2. aprillil toimub hindamiskomisjoni koosolek, kus kõikidel taotlejatel on võimalik oma projekti kaitsta. Pärast seda on hindajatel veel nädal lõpliku otsuse tegemiseks.

Teised meetmed aprillis

Ilvese sõnul oli tal hea meel selle üle, et taotluste kirjutajad on võtnud asja tõsiselt, taotluste sisu on muutunud tugevamaks ning korralikult lahti kirjutatud. "Lisaks on minu kaheaastane rääki-

mine teemal, et ettevalmistustööga varem alustataks, hakanud vilja kandma," oli Ilves taotlusvooruga rahul.

Kui tihe võiks konkurents olla järgmises voorus, kus võetakse vastu taotlusi piirkonna kompetentsi kasvatamise meetmes ning meetmes "Aktiivsed noored", ei oska Ilves ennustada. "Infopäevade põhjal on seda väga keeruline teha, kuna osades kohtades oli huvi infopäevade vastu väga leige, samas teises kohas oli mitu asjalikku inimest nõu küsimas," tunnistas ta.

Taotluse kirjutajatele paneb Ilves südamele, et nad võtaksid oma tööd tõsiselt ning loeksid läbi kõik abimaterjalid, mis aitavad kaasa ladusamale taotluse kirjutamisele.

Foorum püüab kaasa rääkida suurtes asjades

Umbes aasta tagasi loodi üle-eestiline Leader-foorum, mille eesmärgiks on kaasa rääkida suurtes ja olulistes asjades nagu riigi maaelupoliitika ning maapiirkondade rahastamine. Aasta alguses loodi suurele foorumile lisaks Virumaa foorum, et parandada kuue tegevusgrupi omavahelist koostööd ning rääkida kaasa Virumaa tulevikus.

Leader-foorum loodi eelmisel aastal eesmärgiga parandada Leader-tegevusgruppide omavahelist koostööd ja muuta kuuldavamaks maaelu arendajate hääl nii ministeeriumis, riigikogus kui ka PRIAs. Foorumil valitakse eeskõneleja, kes peab edasi andma Leader-seltskonna arusaamu asjadest. "Kuna Leaderi organisatsioon on omamoodi ainulaadne, ühendades endas nii omavalitsusi, kolmandat sektorit kui ettevõtjaid, siis oleme jõud, kelle arvamusega peaks arvestama," ütles Virumaa koostöökogu juht Aili Ilves.

Ootab uuendust

Ilvese sõnul on Leader-foorum ennast igati õigustanud, kuna see aitab kaasa koostöö tegemisele organisatsiooni siseselt. Samuti on Leader-seltskond valmis alati koostööd tegema teiste institutsioonidega väljaspoolt ning foorum kui selline peaks aitama kaasa rääkida ka tervele Eestile olulistes asjades, kuna tegemist ei ole pelga rahajagamisorganisatsiooniga, vaid strateegiate kaudu arendab Leader kõiki Eesti maapiirkondi.

"Nii näiteks oleme seisukohal, et maaelu arengukavast eraldatav summa Leader-tegevuseks peaks olema suurem kui praegune 10 protsenti eelarvest. See võiks julgelt olla kuni kaks korda suurem," ütles Ilves. Selleks, et ennast paremini kuuldavaks teha ka võimukoridorides, käidi Leader-foorumi eestvedamisel ennast tutvutamas riigikogus.

Ilvese sõnul on foorumis tekkinud arutelu selle üle, milline peaks olema foorumi tulevik, et selle tulemused oleksid mõjusamad. Nii on arutusel olnud foorumina jätkamine, kus rotatsiooni korras vahetuvad kõneisikud, kes räägivad kaasa erinevates valdkondades, esindavad Leader-organisatsiooni ümarlaudades ja komisjonides. "Teise variandina on räägitud ka eraldi MTÜ loomisest ning võimalik on ka Kodukandi-liikumise ühinemine, kuid viimane idee on alles väga uus ja toores," selgitas Ilves.

Räägivad kaasa Virumaa asjades

Et suure foorumi tuleviku kohta ühtne seisukoht leida, kutsuti selle aasta alguses kokku Virumaa foorum, millest võtsid osa kõik kuus Virumaal tegutsevat tegevusgruppi. "Meie seisukoht oli, et Leader-foorum peaks jätkama foorumi kujul ning valima kõneisikud," rääkis Ilves ühisest seisukohast.

Virumaa foorumi eesmärk on mitte ainult Leader-foorumi teemade arutamine, vaid ka omavahelise koostöö parandamine. "Meil on selja taga üks ühine koostööprojekt Virumaa paeaasta näol ning selliseid ühised asju võiks olla oluliselt rohkem," tunnistas Virumaa koostöökogu tegevjuht.

Kuna Leader-tegevusgrupid on ka Virumaal väga suur jõud ning neisse on kaasatud väga palju inimesi, siis leiti, et Leader-tegevusgrupid võiksid ka Virumaa tuleviku kujundamisel senisest enam kaasa rääkida. "Otsustasime korraldada seminari, millest võtaksid osa kõikide tegevusgruppide juhatused, aga ka strateegia koostamise juures olnud inimesed, sest strateegia on dokument, mille kaudu me tegelikult oma tegevusgruppide piirkondi arendame; lisaks maavalitsused ning teised institutsioonid, kes maakonna arengus kaasa räägivad, et ühiselt teha visioon, kuhu Virumaa liigub ning milline peaks olema selle tulevik," ütles Ilves.

Kõik ei pruugi saada

Nii turismi infrastruktuuri kui mikroettevõtete arendamise meetmes esitati taotlusi väiksema summa eest kui selleks oli raha ette nähtud. See ei tähenda aga, et kõik taotlejad auomaatselt raha saavad. Juhul kui hindamiskomisjoni arvates on mõni projekt väga nõrk, siis jääb taotleja toetusest ilma. "Ehkki praeguseks on selge, et mõlemas meetmes jääb raha üle, ei ole need summad siiski piisavad, et kuulutada välja uus taotlusvoor. Ülejääk lükatakse lihtsalt järgmisesse aastasse,"

Eelmisel aastal vaid osalise rahastuse saanud Maidla mõisa infokeskuse väljaarendamine võib sellel aastal lisatoetust saada - taotlus tööde jätkamiseks on tehtud.

Ida-Virumaa tegevusgrupid lähevad Maamessile ühiselt

14.-16. aprillini toimub Tartus Eesti Näituste messikeskuses järjekordne Maamess, kuhu Virumaa koostöökogu läheb koos Kirderanniku koostöökogu ja Peipsi-Alutaguse koostöökoguga, et ühiselt Ida-Virumaad reklaamida.

Peamiselt keskenduvad kolm koostöökogu Maamessil eelmise aasta lõpus käivitunud kohaliku toidu projektile, mida kolme tegevusgrupiga ühiselt veetakse. Seetõttu on Maamessiga liituma oodatud eelkõige need ettevõtted, kes on otseselt või kaudselt toiduvalmistamisega või selle pakkumisega seotud. "Juhul kui on tegemist suuremate turundustegevustega, siis ootaksime kaasa ettevõtete esindajaid, aga võtame hea meelega

ühes ka väiksemate tootjate infovoldikuid, flaiereid ja visiitkaarte kontaktandmetega. Samuti kaupa, mida kohapeal müüa saaks," selgitas Virumaa koostöökogu tegevjuht Aili Ilves.

Ehkki keskendutakse peamiselt toidule, ei tähenda see, et ainult sellest Maamessil räägitaksegi. Kuna kohaliku toidu projekt on alles lapsekingades, on peaeesmärgiks siiski Ida-Virumaa kui turismi sihtkoha müük. "Seetõttu võiksid

meiega ühendust võtta ja liituda ka kõik turismiteenuse pakkujad," ütles Ilves, kelle sõnul ei pea ka teised piirkonna olulised ettevõtted ja MTÜd kõrvale jääma. "Küsida, kas nad võiksid meiega Maamessil liituda või oma infot kaasa anda, tasub ikka," kutsus ta liikmeid üles aktiivsusele.

Virumaa koostöökogu valmistas ette infovoldikut, kus on koos sinise piirkonna info koos kaardiga. Ka seda kavatakse Maamessil jagada. Kolme tegevusgrupi ühise töö tulemusena valmib kalender Ida-Virumaa üritustest, mida samuti jagama hakatakse.

Virumaa koostöökogu käis Maamessil ka eelmisel aastal. Siis olid piirkonnast kaasatud Metsiku Piisoni Saloon ja OÜ Tripo. "Raske on hinnata, millist otsest kasu tookord saime - keegi ju ei loe, kui palju turiste just sealt saadud info tõttu siin käis -, kuid huvi meie vastu oli olemas ning see ongi messi puhul kõige olulisem," ütles Ilves.

Kõik, kes soovivad Maamessil kolme tegevusgrupiga liituda või oma info messiboksi välja panna, peaksid Virumaa koostöökoguga ühendust võtma enne 11. aprilli.

25. - 29. aprill
on avatud
piirkonna kompetentsi kasvatamise meede
ning
meede "Aktiivsed noored".

Kohaliku toidu projekt viib tootjad ja tarbijad kokku

Kolm kohalikku Leader-tegevusgruppi - MTÜ Peipsi-Alutaguse Koostöökoda, MTÜ Kilderanniku Koostöökogu ja MTÜ Virumaa Koostöökogu - algatasid ühise kohaliku toidu projekti, mille eemärgiks on piirkonna tootjad ja tarbijad kaardistada ja kokku viia.

Eelmise aasta detsembris allkirjastasid kolm Ida-Virumaa Leader-tegevusgruppi koostöölepe, mille eesmärk on maapiirkondade ettevõtlust aktiveerida, ettevõtete jätkusuutlikkust tõsta, kohaliku toidukultuuri arendada ning tervislikku toitu propageerida. "Laiem eesmärk on kindlasti just maapiirkondade ettevõtluse arenemisele kaasa aidata ning seda me toiduprojekti kaudu ka teha püüame. Kuna suur osa tootjaid on kinnitanud, et neil oleks tahtmist ja jõudu tegevust laiendada, kuid nad ei leia oma toodetele turgu või ei ole neil jaksu turundusega tegeleda, siis sellele me kaasa aidata püüamegi," rääkis kohaliku toidu projekti juhtiv Erika Pääbus.

Huvi olemas

Oluline asi kohaliku toidu projekti juures on kohalikele toodetele lisaväärtust anda ning maapiirkondade ettevõtlussektori kitsaskohtade likvideerimisele kaasa aidata. Eestis on analoogseid ettevõtmisi edendatud juba mõnda aega. Tuntuim on vast Uma Mekk Võrumaal. Ka siin võiks olla toodetel kunagi ühine kaubamärk ning ühine turustus-süsteem. Mis ja milline see saab olema, on praegu veel vara öelda, kuna projekt on alles lapsekingades. Küll esitatakse kõikidele tegevusgruppidele taotlus oma kau-

bamärgi väljatöötamiseks.

Esimese sammuna on projektis alustatud tootjate kaardistamisega. Esimesed kohtumised on taluliidu toel ka ära peetud. "Kui need ja tootjad, kes on veel lisaks telefonitsi kontakti otsinud, kokku lugeda, siis on neid paarikümne ringis," ütles Pääbus, et huvi projekti vastu on täiesti olemas.

Projekti üheks olulise-maks eesmärgiks on kokku viia tootjad ja üksiktarbijad, lisaks veel toitlustusasutused, kes hea meelega kasutaksid kohalikku toorainet, kuid kellel ei ole tootjatega kontakti.

Selleks et tootja jõuaks paremini tarbijani, sealhulgas ka üksikisikuni, luuakse projekti raames veebileht, kus kogukonnapõhiselt saab oma toodet pakkuda ning tarbijal on võimalus tootjatega otse ühendust võtta. Sarnaseid algatusi on tehtud ka mujal. Veebikülj virutoit.ee on suunatud just Ida-Virumaa tootjatele ja tarbijatele. Praegu käib domeeni registreerimine ning kodulehte kui sellist veel reaalset ei eksisteeri.

Vajab tähelepanu

Pääbuse sõnul vajab Ida-Viru maapiirkond järeleaitamist, kuna teiste piirkondadega võrreldes on siinseks eripäraks suurtööstused ning väikesed tootjad, eelkõige põllumajandustoot-

jad on jäänud tahaplaanile. "Ida-Virumaal on küll palju suurtööstusi, kuid pindalalt on siin väga palju põllumajanduslikku maad, mistõttu tuleb väiketootjat maapiirkonnas aidata," ütles ta.

Esimene reaalne kasu on juba ka olemas. Nii näiteks on tekkinud üks ettevõtja, kes oleks valmis üles lööma talukauba leti ja tootajatelt kauba üles ostma. "Lisaks vajaksime inimest, kes pakuks transporditeenust, et tootjate juurest kaup kokku koguda," rääkis ta, et need on otsesed kasutegurid, mis annavad tunnistust, et ollakse õigel teel.

Ka ühisturustamises on esimene samm asutatud: aprillis toimuvale Maamessile minnakse juba ühiselt. "Kes

täpselt kaasa tulevad, ei ole veel selge. Kindlasti piisonifarm, mis asub Rägavere vallas ning kuulub Virumaa Koostöökogu koosseisu, aga kindlasti sobiks sinna ka näiteks Dello pagariäri lisaks, kes ostab oma pagaritoodete valmistamiseks kogu toorme otse tootjalt," ütles ta ning lisas, et ühinejaid võiks olla veel enam. Lisaks kohalikele toidule reklaamitakse seal tervet Ida-Virumaad ja Rägavere valda. Nii näiteks võetakse kaasa maapiirkondade ürituste kalender, mis on juba kokku pandud ja trükkimisel.

"Kui küsida tootjalt, mis on kõige suurem probleem, siis on see just turustamine," tunnistab Pääbus, et sellised väljaskäimised, aga ka

ühise märgi väljatöötamine selleks, et korraldada turunduskampaaniat teha, on oluline. Nagu ka tervisliku toidu propageerimine ning müütide murdmine.

Silmud ja metsamarjad

Kui rääkida toidust, mis Ida-Virumaale mõeldes esimesena meelde tuleb, on selleks silmud. "Olen inimestelt uurinud, mis on need asjad, mis neile Ida-Virumaa toiduga seostuvad ning silmud on peaaegu ainus, mis neile meelde tuleb," tunnistab Pääbus. Lisaks on Peipsi piirkonnas kuulsad sibul ja kurk.

Paljud ei tea aga näiteks seda, et Ida-Virumaal peetakse väga palju lambaid, kelle liha, nahk ja vill aga tarbijani ei jõua, kuna loomad müüakse elusalt maha. Samuti on kasvav trend lihaloomade kasvatamine, aga selleks, et lihaga oleks midagi teha, tuleks lahti saada arusaamast, et veiseliha tähendab loomulikku surma surnud lehma, kelle liha on kõva ja söögiks eba-meeldiv. "Need on asjad, millega tuleb kohapeal tegeleda," kinnitas Pääbus.

Üheks suuremaks valdkonnaks, millega Ida-Virumaal tasub tänu siinsetele suurtele metsamassiividele tegeleda, on metsasaadused. See on valdkond, mis on praegu täiesti katmata. Metsast korjatud mustikad ostatekse küll kohapeal kokku, külmutatakse ja viiakse Soome, kuid kohapealsele turule need ei jõua. Ometi on nende kasutamiseks võimalusi palju. Nii näiteks tehakse Lõuna-Eestis kuivatatud mustikatest krõpse, mis on tervislik asendus maiustustele. Ja mitte ainult

mustikatest, aga ka vaarikatest ja arooniatest. "Lisaks kuulutati ju kukeseenepulber aasta parimaks tooteks," tõi Pääbus näiteid, kuidas kohalikku toorainet paremini ära kasutada saaks.

Et asi toimima hakkaks, on vaja teha tööd nii tootjate kui tarbijatega. Sellepärast ongi oluline alustada hetkeolukorra kaardistamisega, tuua erinevate valdkondade esindajad ühe laua taha, korraldada koolitusi ning luua ühine turundus- ja turustuskanal. "Projekti fookusvaldkondadeks on toorainetootmine, toiduainete edasitöötlemine, toiduturism ning restoranid," loetles Pääbus.

Selle paremaks korraldamiseks ongi oluline olukorra ja huvide kaardistamine ja analüüsimine, huvi äratamine ning arutelude algatamine sihtgruppide seas. Oma portaali loomine annab võimaluse paremini infot vahetada, et kõik saaksid foorumis oma mõtted ja ideed välja öelda. "Kutsume ettevõtjaid kaasa mõtlema, et projekt osutuks edukaks ja kasulikuks. Alustuseks palume huvilistel endast märku anda ja minuga ühendust võtta. Kontakte kasutame vastavasisulise info edastamiseks teile ning projekti käigust tagasiside andmiseks. Ka on oodatud kõik head ettepanekud ja mõtted projekti arenduse ja ühiste tegevuste teemadel," kutsus Pääbus üles inimesi aktiivselt projektis kaasa lööma.

Kõik huvilised, olgu need siis tootjad, suurvõi väiketarbijad, võivad ühendust võtta kohaliku toidu projektijuhi Erika Pääbusega kas telefonil 510 9547 või e-postiga erikapaabus@gmail.com.

Kohaliku toidu projekti eesmärgiks on panna kohalikud inimesed eelistama kohapeal valmistatud toitu.

Aero Grupp peab laienemisplaani

2008. aasta lõpus asutatud ning vastset Virumaa koostöökogu liikmeks astunud OÜ Aero Grupp tegeleb ventilatsioonide puhastamisega, aga peab laienemisplaane, tänu millele tekib juurde töökohti ning laieneb pakutavate teenuste skaala.

OÜ Aero Grupp on 2008. aasta lõpus asutatud mikroettevõtte, mille põhitegevus on pakkuda ventilatsioonide puhastust, hooldust ja mõõtmisi. Samuti tehakse nende tegevustega seotud lisatöid: ventilatsioonisüsteemide inspekteerimine ja uurinud, ventilatsioonifiltrite ja muude vajalike kulumaterjalide müük. Kõrvalteenustena tegeletakse ka ventilatsioonide ehituse ja projekteerimisega. Tööde teostamiseks kasutatakse spetsiaalseid kaasaegseid seadmeid ning asjatundlikku meeskonda.

Aero Grupp sai 2009. aastal EASist alustava ettevõtte stardiabi toetust. Alustamise perioodil loodi ettevõtte strateegia, soetati teenusteks vajalikud põhivahendid ning alustati laiapõhjalise turundustegevuse väljatöötamist. Eelmised kaks tegutsemisaastat on ettevõttele andnud arvestatava tuntuse klientide seas. On suudetud kindlustada arvestatav turuosa tee-

nuste turul. Majanduslikult on ettevõtte jätkusuutlik ning eelmised majandustegevuse perioodid on lõpetatud kasumiga.

Mobiilne teenus

Põhiliselt pakutakse teenuseid Ida- ja Lääne-Virumaal ning samuti Tallinnas. Teenuse pakkumist üle Eesti võimaldab selle mobiilsus: kõik seadmed paigutatakse transpordivahendisse ja seejärel sõidetakse meeskonnaga kliendi juurde. Teenuseid osutatakse süsteemidele, mis asuvad nii elu- kui ka mitteiluhoonetes: tööstused, bürood, toitlustusasutused, kaubandushooned, tervishoiuasutused, haridusasutused, kultuurihooned, spordihooned jne.

Aero Grupp on alates 2011. aastast ka Virumaa koostöökogu liige. "Samuti esitasime projektitaotluse koos äriplaaniga mikroettevõtluse arendamise meetmesse. Seoses

teenusmahtude kasvuga ja mitme suurema koostööpartneri tekkimisega on edasise kasvu säilitamiseks hädavajalik ettevõtet arendada. Nimelt sooviksime saada toetust ventilatsioonisüsteemide puhastamise põhi- ja lisaseadmete ostuks," räägib ettevõtte juht Tõnis Lipp. "Kuigi ettevõttel on olemas vajalikud seadmed ühe meeskonna jaoks, vajaks ettevõtte suuremas mahus ja kiiremaks tööde teostamiseks ning lisameeskondade tekitamiseks lisaseadmeid. Projekti tähtsaimaks eesmärgiks on meie piirkonda uute töökohtade loomine, mis toetuse saamisel kindlasti ka teoks tehakse."

Lisaks on arendatud ja arendamisel ka ettevõtte poolt pakutavad mõõtmisteenused. Praegu on käsil töökeskkonna mõõtelabori akrediteerimistunnistuse omandamine Eesti akrediteerimiskeskuse poolt. Juba paari kuu pärast täieneb teenuste nimistu valgustuse, õhutemperatuuri, õhuniiskuse, õhu liikumiskiiruse, helirõhu taseme ja ventilatsioonisüsteemide parameetrite mõõtmisega.

Selliste teenuste pakkumine koos vajaliku akrediteeringuga muudab Aero Grupi teadmistepõhiseks äriks, mida tänapäeva Eestis üha rohkem populariseeritakse.

"Loodame, et meie ettevõtte tegutsemine ja laiendamine aitab kaasa ka ettevõtluskeskkonna mitmekesistamisele meie piirkonnas, seda just tänu uuenduslike ja unikaalsete teenuste ning lahenduste pakkumisele. Mitmekesistamine ja uued ideed annavad võimalusi väikeettevõtluse arenguks ja töökohtade loomiseks ning seeläbi ka noorte jäämiseks piirkonda," leiab Lipp.

Ventilatsioon peab olema puhas

Aero Grupi praegune põhitöö on hooldada ventilatsioonisüsteeme, mille korrasolek on oluline nii tuleohutuse kui ka inimeste tervise seisukohalt. Kuna inimene veedab lõviosa oma elust siseruumides, siis on siseõhul ning ventilatsioonisüsteemidel märkimisväärne mõju tema tervisele ja heaolule. See omakorda sunnib tegema kulutusi ventilatsioonisüsteemide parandamiseks ja hooldamiseks.

Halvad õhutingimused ruumides väljenduvad seal viibivatel inimestel erinevate tervisehäädadena, millest esmasteks nähtudeks on peavalu, väsimus ning silmade ärritus. Samuti on uuringutest selgunud, et 50% kõikidest haigustest on põhjustanud või võimendanud halb siseõhk, mis võib sisaldada kõikvõimalikke kahjulikke kiudusid, viirusid ja baktereid.

"Korralikult välja ehitatud ventilatsioonisüsteemi kanalite sisepind on arvutuste järgi ruumis umbes 10% põrandapinnast. Kui toome võrdluseks põrandate puhastuse, mida tehakse minimaalselt kord nädalas, siis näiteks ventilatsioonitoru, mille eesmärk on viia ruumidest "kasutatud" õhku ning tuua sinna elutähtsat värsket õhku, on paljudel juhtudel puhastamata olnud kogu hoone kasutusel oleku aja. Tegelikult tekib ka ventilatsioonidesse hulgaliselt mustust ja saasteosakesi ning seepärast ei ole nende puhastamine vähem tähtsus kui hoone muude osade puhastus," räägib Lipp.

Erinevad siseõhuprobleemid saavad alguse tihti just ventilatsioonikanalite mittepuhastamisest, kuid ka sellest, kui õhufiltrid ei vahetata piisavalt sagedasti. "Sel juhul pääseb suur hulk siseõhu saastest ruumidesse

ventilatsiooniseadmetiku kaudu. Erilist tähelepanu tuleb pöörata filtrite vahetusele nendes hoonetes, mis asuvad saastatud õhuga piirkonnas, näiteks suure liiklusega tänavate ja teede ääres," selgitab ventilatsioonisüsteemi puhastusega tegeleva firma juht.

Hooldamata ventilatsioon on ohtlik ka tuleohutuse seisukohalt. Puhastamata ventilatsioonitorustikku kogunenud tolm ja muu tuleohtlik materjal võib süttida ning levida tänu ventilatsioonisüsteemides liikuvale õhuvoolule kiiresti kogu hoonesse. Kusjuures tegemist ei pruugi olla aastate jooksul kogunud saastega, vaid ehituse käigus süsteemi settinud tolm ja saastega. "Seetõttu on oluline, et süsteem kontrollitakse üle kohe pärast ehitustööde lõppu," soovib Lipp.

Kõige ohtlikum tuleohutuse seisukohalt on kõõgi ventilatsioon, kuhu kuhjuvad toiduõliäägid ja rasv. Tihti saavad põlengud alguse just kõõgi väljatõmbekanalitest, mida pole tükk aega puhastatud.

Kortermajades oluline

Paljud inimesed elavad kortermajades, kus tubade niiskuse, lõhnade ja aurude väljavool on tavaliselt lahendatud väljatõmbesahetide kaudu.

"Pole harvad probleemid,

kus pärast söögi tegemist kõõgis levib lõhn teistesse tubadesse; kus vannitoad on niisked ning seal tekib ebameeldiv lõhn ja hallitus," räägib Lipp, kelle sõnul on hallitus ohtlik nii hoonele kui inimestele, kes eoste kaudu levivate hallitusseente tõttu vaevlevad hingamis- ja allergilisi reaktsioone.

Puuduliku väljatõmbe põhjuseks võivad olla kas hoone ehituslikud vead või ventilatsioonilõõride ummistused ja õhuvoo takistused. Šahtide videouuringud on avastanud seal ämbliku võrke, puulehti, inimeste poolt visatud prügi, kunagisest ehitusest jäänud jääke ja aja jooksul tekkinud saastet. Sellest vabanemiseks tuleks lõõrid puhastada.

Samuti pole harvad juhused, kus linnud kasutavad katustel olevaid lõõre oma pesitsuspaikadena. "Selle tulemusel risustavad nad ventilatsiooni pesaehituse "materjalidega" ning muu pesitsuse käigus tekkiva saastega. Et hoida ära selliseid probleeme, tuleks katusel asuvate ventilatsioonipüstikute küljed katta võrkrestidega. Samuti võiks loomuliku ventilatsiooniga majade korstnad varustada "mütsidega", et vältida lendlevate osade, näiteks puulehtede sattumist kanalitesse," soovib Lipp.

Ventilatsioonisüsteemide puhastamise kontseptsioon ning põhiseadmed

Videokaamera komplekt koos lisaseadmetega

Tänu kaugjuhitavale robotkaamerale on võimalik uurida ventilatsioonitorustike seisukorda. Samuti võimaldab komplekt salvestada ventilatsioonisüsteemist pilte ja videosid

Alarõhumasin

Tekitab liikuvat õhuvoolu, mis tagab lahti harjatud mustuse täieliku eemaldamise ventilatsioonikanalist

Harjasmasin koos lisaseadmetega

Ventilatsioonitorustike seintele kogunenud mustus harjatakse lahti

Noored tegid oma ideede elluviimiseks MTÜ

Üks Virumaa koostöökogu värskematest liikmetest on MTÜ Maidla Noored, mille löid noored ise, et oma ideed ellu viia.

MTÜ Maidla Noored loodi noorte endi initsiatiivil. "Noored tehavad midagi teha ning neile tuleb see võimalus anda. Tahame täiskasvanutele näidata, et noored ei tegele ajaraiskamisega, vaid teevad häid asju," ütles noorte MTÜ juht João Paulo de Almeida Mendonça.

Noored, kes MTÜ loomist eest vedasid, osalesid noorte projektikoolitusel, lisaks on nad teinud erinevaid väiksemaid projekte, mille tulemusena on sündinud ka väiksemaid üritusi. Esimene suurem ettevõtmine tuleb noortel suvel, kui nende eestvedamisel toimub noortevahetuslaager, mis toob Maidlasse noored Portugali, Ungarist ning Austriast. Kontaktide loomisel kahe esimese riigiga on kaasa aidanud ka Virumaa koostöökogu.

Suvel kogunevad Maidlasse nelja riigi noored, kelle

ühisosaks on see, et nad elavad kõik väikestes maakohades. Noortevahetuse eesmärk ongi erinevate riikide noored ühe laua taha panna, et ühiselt välja mõelda, kuidas oleks mõnus elada kohas, kus kino ja ööklubi ei ole kõrvaltänavas.

Mendonça sõnul on väikeste kohtade teemaolulisim, ent plaanis on tutvustada ka erinevate riikide kultuuri, maitsta nende rahvustoite ja kuulata sealset populaarset muusikat. Suvel teoks saav projekt on esimene suurem ettevõtmine, mida veab MTÜ Maidla Noored. Noortele suunatud ja peamiselt noortest koosneva MTÜ eesmärk on koondada erinevaid noori ja anda neile võimalus teha asju, mida nad teha tahavad. See on ka üks võimalus muuta oma elu mõnusaks linnadest kaugel maakohas, kus tegevusi pole liialt palju.

Miila küla avas seltsimaja

19. märtsil toimus Miila küla seltsimaja pidulik avamine. Hoone rekonstrueerimist alustati 2007. aastal kohaliku omaalgatuse programmi toetustega, põhiosa hoonest valmis 2010. aastal Leader-meetme abil.

Peale oma külaelanike tulid meid õnnitlema vallavanem Mati Ulm, maavanem Einar Vallbaum, Lääne-Viru maavalitsuse arengu- ja planeeringuosakonna peaspetsialist Kaire Kullik, esindajad Virumaa koostöökogust, MTÜst Virumaa Lootus, PRIAst, Vaeküla noortekeskusest, firmast IsoVent ning teistest Rägavere valla küladest.

Avamise tegid pidulikuks Miila küla pillimees Martin

Müller, kes mängis lõõtsamuusikat, ning rahvatantsurühm Metsalilled. Kõigile talgulistele ja abilistele, kes aitasid kaasa külaplatsi ja seltsimaja rajamisel, jagati tänukirjad. Miila küla tublid perenaised olid katnud suupistelauad soolase ja magusaga ning õhtu jätkus pillimees Meelise muusika saatel.

Aitäh kõigile!

KATRIN KÄRNER,
MTÜ Miila Hiiemäe

2007. aastal alguse saanud Miila külamaja avati selle aasta 19. märtsil.

Mis on filmitalgud?

Filmitalgud on Kinobussi poolt korraldatud, läbi terve 2011. aasta kestev meelelahutuslikult hariv projekt, mille käigus aktiveeritakse kogu ühiskond, tegemaks Eesti teemadel üks ühine film. Nii tehakse koos Euroopa kultuuripealinna Tallinnaga suur kingitus Eesti filmi 100. juubeliaastaks - 2012 on ametlikult Eesti filmi aasta.

Filmiproffide juhendamisel ja eestvedamisel ning rahva kaasalöömisel talgute vormis valmib suuremahuline täispikk mänguline "ulme-dokumentaalfilm", mis tugineb Eesti legendidele ja võtab kokku eestluse elujõu. Projekti eesmärk on kaasata filmi ettevalmistustöödesse ja elluviimisse kuni 10 000 inimest. Samuti on eesmärgiks rahva ja kogukondade igapäevase loomingulise tegevuse elavdamine ning ühtsesse võrgustikku koondamine.

Lisaks filmikoolitustele, -tootmisele ja -kohtumistele luuakse projekti käigus üks internetipõhine tööriist filmi/meediastenaariumide kirjutamiseks ehk kommunikatsiooni veebileht <http://www.filmitalgud.ee>, mille kaudu filmitalgute kasutajad on omavahel seotud. Filmipõhise talguliste grupi võrgustiku eesmärk on mitte üksnes lihtsalt filmi teha, vaid kannustada kodanikuühendusi looma iseesisvalt oma elu pajata-vaid lugusid ja neid teistega jagama, kas või kohaliku ettevõtluse (näiteks turismi või tootmiseriparade) arendamise eesmärgil.

Protsessi kaasatakse algusest saadik kogu Eesti elanikkond, emakeelest olenemata. Eesmärk on luua tegevustik, milles osalejad ja ka aktiivsed vaatlejad

tunnetavad ennast määrava osana nende elukeskkonnast ja süsteemist, mis ei pruugi olla mitte ainult poliitiline või (rutiinne) töökeskkond, vaid ka õppiv, arendav ja loominguline elukeskkond. Filmi tegemises osalejatele ja aktiivsetele vaatlejatele pakutakse koos läbida protsess, mis kaasaja olemuses on unikaalne. Filmitalgud planeeritava tegevusena on suurim aja- ja filmilooline filmitegemine koolituseksperimenti vormis. Oluline on kunstiline väljund ja oluline on loominguline protsess!

Kuidas saab osaleda?

Filmi saab iga maakond end oma looga sisse kirjutada, selleks oodatakse märtsikuu lõpuni kõigi huviliste kaasamõtlemit ja tegutsemist. Esimese asjana tuleks tutvuda infoga filmitalgute koduleheküljel ning mõelda, mil viisil on soov projektis osaleda, sest võimalusi on mitmeid: kirjutada stseene (tutvu stenaariumiga), osaleda näitlejana, teretunud on erinevas eas huvilised (tutvu looga, vali roll, mida tahaksid etendada või osaleda massistseenis ja registreeru koduleheküljel), olla operaator või monteerija, valgustaja või muu abiline. Vajatakse ka vabatahtlikke ehitajaid,

elektrikuid, kunstnikke jne, kes aitaksid võtteplatsi ettevalmistustöödel.

Võib-olla soovid, et mõni stseen filmitaks sinu kodu-õuel (lähituma peab muidugi stsenaariumist) - siis tuleb sellest kirjutada koduleheküljele. Kuna tegemist on talgutega, siis on oodatud ka ettevõtjate toetus, kes pakuksid abi toitlustamisel ja majutamisel, ka sponoritel on võimalus pääseda filmi või siis mõnda projekti tutvustavasse saatelõiku. Kes vähegi soovib selle meelelt huvitava projektiga ühineda, siis selleks on kindlasti võimalus, leidke

see ainult ise üles!

Aprillis - mais toimub tasuta näitlejakoolitus, kuhu kaasatakse ka asjaarmastajad operaatorid ja monteerijad. Koolitusel saavad osaleda kõik, kes soovivad end filmitalgute projektiga siduda. Juunis - juulis toimuvad filmivõtete ettevalmistustööd, dekoratsioonide ehitamised jms. Ning terve augustikuu vältel toimuvad üle Eesti filmivõtted. Kõik kuupäevad on täpsustamisel, seetõttu tuleb huvi korral end asjaga kursis hoida ja jälgida teateid. Ida-Virumaa rahvas saab meie maakonna tegemiste kohta infot suhtlusvõrgustikus Facebook, kus tuleb liituda kommunu-niga Ida-Virumaa Filmitalgud.

Praegu on teada, et filmi lõpustseenid on plaanis filmida Kiviõli Motofestivalil, kuid samas sooviksime veel Ida-Virumaad filmi sisse saada. Selleks kutsume üles kõiki kaasa mõtlema ja tegutsema! Filmitalgud on esmakordne ja dünaamiline projekt, seetõttu tuleb olla paindlik ja suhtuda asja väga loovaalt. Ja kuna projekt on väga laiaulatuslik, abistavad kinobussi meeskonda igas maakonnas kohalikud koordinaatorid, kelle poole võib küsimuste korral pöörduda: helena.kivestu@gmail.com, Anu.Vau@mail.ee.

HELENA KIVESTU,
filmitalgute
Ida-Virumaa koordinaator

Virumaa Puhastus

UUDIS!

RIIDED PUHTAKS

KEEMILINE PUHASTUS KIVIÖLIS

Avasime vastuvõtupunkti Kiviõlis K5 kaubamajas

Oleme avatud: E,K,R 12-18

Küll see on hea uudis